

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sponsvs Sangvinvm

Zachmoorter, Michiel

T'Antwerpen, [1641]

De XVI. Statie. Op d' aerde ghenaghelt aen het Cruys.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35954

232 Den Bloedigen Bruydegom

DE XVI. STATIE.

Op d' aerde ghenaghelt aen
het Cruys.

Siet hier ter aerden gheworpen op
het Cruys den almogenden God.
Siet hem door-wondt aen het
hout ghespannen, ende schroo-
melijck door-naghelt.

GHE-

G H E B E D T.

Ick worpe my ter
aerden met u o
Heere! en naghete
hier te samen han-
de en boete / herte /
liesde / en alle mijn
begheerten: op dat
ick van u nimmermeer en mach
scheiden / noch op eenige creaturen
mijn sinnen en herte laete sincken /
dan op den gene die my soo crach-
telijck / soo hertelijck / soo geduerich
bemint / en tot sulck-een doot toe
beheert heeft. O goeden Godt! laet
ons toch van nu af beginnen u te
loben ende te dancken / en hier na-
maels met alle de Heplighen in al-
le eeuwen der eeuwen. Amen.

M E D I T A T I E.

Bereydinghe.

Eerste deel der Meditatie.

Als ghy / mijn ziele / dit smer-
tende Mysterie boven alle ma-
te gaet ober-leggen / wilt eens stil-
lekens instien / en in uwen geest lae-

ten

234 Den Bloedigen Brnydegom
ten daeten die waerhepdt bande
tegenwoordighepdt van dien ober-
grooten Godt die hemel ende aer-
de verbult / ende alle dinghen in
hem besluyt ; in wien wy / ende alle
sijn creaturen zijn als een spongie /
die in het middel vande zee soude
wesen / van alle sijden met water
dooz-droncken / want noch veel
meer zijn alle de creaturen in dit
Goddelijck wesen besloten / en met
dat selve soo ghepenetreert en dooz-
gaen / dat Godt meer in hen is /
dan sy in hen selven zijn. 'Tis in
de teghenwoordighepdt van desen
Godt / mijn ziele / dat ghy gaet u
ghebedt doen / ende aen dien gaet
ghy spreken: 't is om hem te be-
haghen ende sijnen wille te vol-
brenghen / soo breeder staet inde
bereydinghe vooz de eerste Medi-
tatie. fol 4.

HISTORIE.

Tweede deel der Meditatie.

Als nu die tweede beulen had-
den den Saltghinaecker des
werelds soo schandelijck ont-
cleet /

cleedt / hier mede niet te vreden
 zijnde / hebben hem met groote
 woertheydt ghegrepen / ende op't
 hardt crupce ghevozen om hem
 daer op te naghelen ; een hande
 beulen grijpende eenen dicken groo-
 ten naghel met den swaeren ha-
 mer / heeft een hande ghebenedijde
 handen ons Heeren op het gat /
 dat daer toe gheboort was / ghe-
 lepdt / ende den naghel op de hande
 stellende / en slaggh op slaggh slaende
 al te woerdelijck / aen het Crupce
 ghenaghelt / met sulck-een pijn
 ende torment vanden soeten I E S V,
 als sijne teere complexie / die nu
 door soo vele swaere slagghen ende
 diepe wonden ghefrancht was /
 te kennen mach geben. Hoe moet
 elcke hamer-slaggh het diepste van
 sijn herte doorgaen hebben / als hy
 ghedogelde dien dicken naghel door
 de aederen / door de zenuwen / tus-
 schen de beenderkens / met veltende
 vleesch in dat gheboort gat ghe-
 weldelijck drijben / en slaen ? Want
 om dat desen nagel bodt / ende grof
 was / soo heeft hy niet veel van't
 bel /

236 Den Bloedigen Bruydegom
vel / ende van't H. vlesch vande
handt het gat ghestopt. Daer naer
nemende de ander handt om die
van ghelijcke te naghelen / hebben
ghebonden datse op veel naer niet
toe en quam / want sijn heyligh
lichaem nu dooz de koude / ende
dooz de menichte van't uyt-ghe-
stort bloedt ende groot lyden / seer
ghetrompen was. Soo hebben sy
van den arm met een wzeede cooz-
de ghetoeldelijck tot het ander gat
uyt-gherecht / tot dat sy alle sijn
zenulven / als de pese van eenen bo-
ge spannende / dien hebben tot het
gat ghetrocken / al-waer sy hem
ghelijck den anderen sonder eent-
ghe bermhertigheyt aenghesla-
ghen hebben / met eenen groben
naghel. Daer naer met ghelijck
ghewelt hebbende sijn heylighe
beenen oock uyt-ghespannen / soo
hebben sy-se oock met eenen soo
grooten naghel te samen aen het
crupce dooz-boort. Als dit Lam
nu in sulcker voeghen op den au-
taer des Crupcen vast ghemaecht
was / soo hebben dese beulen 'tselue

met

met grooter haesten op-ghe-recht/
 ende in't gat (daer toe ghereet ge-
 maecht) soo wreedelijck laten val-
 len/ dat dooz desen onmenschelijc-
 ken schock alle de beenderen ende
 lidtmaeten ons Saligh-maker's
 upt de litte schockten/ die nu soo
 straffelijck ghespannen waeren.
 Ende doen hebben eerst van deghe
 begonst die bitter wonden ober-
 bloedelijck dat dierbaer bloedt te
 gieten.

Consideratie oft over-legginghe
 van dit mysterie.

Derde deel vande Meditatie.

A Enmerckt nu / mijn ziele /
 Auwen Bruydegom / uwen
 Schepper / uwen Godt / hoe hy nu
 is op-gheclommen op het bedde-
 ken der liefden / hoe bzeet / ende hoe
 wijt dat hy nu sijn armen upt-
 recht om u te om-helsen / hoe lief-
 felijck dat hy u is noodende / ende
 seggende : Comt mijn suster / mijn
 bruyt / comt mijn duybe inde ga-
 ten der steenrotse / in de gaeten
 mynder wonden / die ghehouden
 zijn

238 Den Bloedigen Bruydegom

zijn nu nu / die den waeracheighen
hert-steen ben; comt/want nu is
ons bedden ghereet ghemaect/
ende verciert met die roode rooset
mijnder wonden: siet eens hoe veel
hy hier om u is lijdende; siet eens
hoe sijn ledkens uyt-gherecht/
ghespannen/ghescheurt/ ende uyt
de litten ghetrocken zijn / soo dat
ter niet een bycans in sijn plaetse
en staet / ende men elck bysonder
soude connen tellen. Hoe groot
moeste dese liefde wesen/nademael
dat hy niet een lidt en heeft gehad
dat hy niet ten besten en heeft ghe-
gheben om te lijden voer onse sa-
lighed. Want hy was soo weze-
deijck ghespannen ende ghenag-
ghelt / dat het een lidt geensins het
ander en konste ghehelpen / maer
alle-gaeder waren sijpende van
den bloede. Maer boven al die vier
fonteynen goten met groot ghe-
welt dat dierbaer water (ich seg-
ghe bloedt) daer in al die sonden
des werelids gewasschen worden.
Ach alle dorrighe! comt toch tot
die wateren/comt nu/en vat met
blyd

blijdschap uyt die fonteynen van
ulwen Saligh-maker; supght nu
olie / wijn / ende honigh uyt dien
harden steen. Comt / comt coopen
sonder ghelt ende sonder manghe-
linghe wijn ende melck / want dit
is den waerachtighen hoeck-steen
verstootten van de Joden / maer van
ons vercozen / den welcken Jacob
den hemelschen Vader tot een teet-
ken van gratie / peys / genade ende
barmhertigheyt heeft opgherecht:
comt toch sos veele als ghy Godt
minnende zijt / laet ons climmen
op den vruchtbarighen bergh des
Heeren / want hier is een riuier
die vloeyt uyt het middel van't
Paradis; ick segghe uyt het lic-
haem vanden hemelschen Broy-
degom / die ons gheheel droncken
sal maecten: dit is het landt van
belofte / daer niet en vloeyt dan
melck ende honigh. Num. 13. Dit
is de wijn-drupbedieme om haer
vruchtbaerheyt moet op den
handt-boom hanghen. Dit is de
steenrots / die twee mael gheslagen
zijnde / niet alleen levende wateren /

maer

243 Den Bloedigen Bruy degom
maer oock ribieren van olie geeft:
Num. 20. soo dat al die hier af co-
men te drincken (Job. 20) ghehep-
licht worden/ en moeten belijden /
met de minnende bruydt / dat sy-
nen naem is ghelyck een uytghe-
storte olie. Cant. 1. Want dit is
't vat vol van olie der gratien / dat
den Vader op der aerden heeft ge-
sonden om die wonden te ghenesen
banden armen ghequetsten / den
welcken daelende van Jerusalem
na Jericho in de handen der moor-
denaeren viel. Luc. 10. Comt mijn
ziele/ schept olie van genaeden uyt
dit vat / wantren heeft niet alleen
om uwent wille van alle syden
doozboort ghewoest / maer den bo-
dem sal oock ingheslaghen worden
dooz sijn bitterdoodt / om dat ghy
soo veel te oberbloedigher soudt
kommen/ niet alleen drincken/ maer
met eemeren putten Laet ons dan
klimmen op die beddeken der lief-
den / o Bruydt Christi! ende daer
soecken die ons ziele bemint / want
daer sullen wy hem vinden ende
om-helsen: daer sullen wy ver-
staen

staen die verborghen secreten van dit mysterieus beddeken. Daer sullen wy verstaen dat het opperste deel beteeckent de restauratie vande ruine vande Enghelen; het nederste deel / de verlossinghe der Vaderen uyt het boozgeborgh der hellen. Die rechter zijde / hoe liefelijck dat hy syn vriendekens om-helsen sal (ende die sincker zijde / hoe ghenadelijck dat hy syn vyanden / de sondaeren / hun misdaden sal vergeben. Soo dat hy u een beddeken bereet heeft / door wiens opperste deel / u gheschoncken wordt die openinghe der hemelen: door't onderste / die destructie vande helle: door de rechter zijde het vereenigen der liefden / ende door de sincker handt / de vergiffnisse der sonden.

Naer-volginge ende verweckinghe vanden wille.

Vierde deel der Meditatie.

Clinc op / mijn ziele / clinc op't beddeken / daer uwen bruydegom u is verwachtende:

I

veree-

bereenicht u daer teenemael met
 uwen beminden / ende ghelijck hy
 vander aerden op-gheheben heeft
 gheweest / laet van ghelijcken alle
 uwe ghedachten ende gemoet uyt
 dese aerdtſche ſaecten op-waerts
 drijben tot hem / ſegghende met ee-
 nen minnaer : Iob. 7. Mijn ziele
 heeft verkosen verhanghen te woor-
 den met mijnen alderlieſten, ende
 mijn beenderen met hem te ſterven.
 Want hoe ſoudemen kunnen le-
 ven ſonder hem / die't waerachtigh
 leven is? Het ſal u veel genoegge-
 lijcker wesen te ſterben met dit le-
 ven / dan lebende te blijven ſonder
 dit leven : Want ghy vooz een
 waerachtige doodt moet rekenen/
 al dat buyten dit leven van uwen
 beminden is. Strecht u dan ghe-
 heel lanchs op dit beddeken / ende
 leght u teenemael gelijk hy light /
 u makende alſoo gelijk aen hem /
 alſt u moghelijck is / want hier in
 licht al u welvaeren. Leght u
 hoost / uwen gheest / op't opperſte
 deel / ſoo dat al u verlanghen / u be-
 geerten / ende alle u crachten uyt-
 gerecht

ghereckt zyn tot Godt/door liefde/
 danckbaerhepdt/lof-sanck/eerbie-
 dinghe/ende een gheheel oberghe-
 ven uws selfs/om hem alsoo veel
 liefden te bewyfen als alle die cre-
 aturen t'saemen doen konnen/
 waert u mogelijkck. Ende hier me-
 de noch niet te bzedden wesende/
 bidt hem/dat hy hem selven in u
 ende met u wille loben nae sijner
 behagghelijcksten wille/want hy
 alleen hem selven weerdelijck lo-
 ven kan.

Streckt u selven oock upt naer
 het neberste deel van't beddeken/
 u selven vernederende/verootmoe-
 dighende/versinckende/ende be-
 lijdende dien boosten sondaer des
 werelts te wesen/nademael ghy
 uwen bzuypdegom soo wreedelijc-
 ke tozmenten hebt aen-ghedaen.
 Soect ooc van andere booz sulchs
 ghehouden te wesen:want indien
 ghy u wel kondt naer u verdienstē
 verootmoedigen/ghy sult soo diep
 in uwen niet moeten sincken/dat
 Godt met alle sijn gratien en ghe-
 naeden u niet en sal konnen ver-

heffen; jae hoe hy u meer daer mede begaben sal/ hoe sy u meer sul-
len neder-drukken ende vernielen.

Stecht u oock uyt ter rechter-
handt/ om-helsende met den bant
der liefden alle Godts vriende-
kens. Ende dan u keerende naer
de sincker-handt/ vergheeft uyt
den gront uws herten alle die ee-
nighsins u moghen misdaen/ oft
quaedt van u gheseydt hebben.

Maer boven al soeckt u daer
naer diepe in te laeten sincken/ en
te versmoozen in't middel / in't
diepste van't beddeken. Ick wille
segghen / dat ghy al u crachten soo
stillekens laet sincken in't ver-
borghste van uwen grondt/ tot dat
ghy gestilt hebbende alle menigh-
vuldighe ghedachten/ mooght tot
dat verborzen schouwen des Hee-
ren gheraecken / daer ghy hem in
een stil-swijghen van alle ghepep-
sen sult verwachten. In dese woer-
ste wildernisse suldy sijn verbor-
ghen stemme sonder gheluyt hoor-
ren. Want tot dese wildernisse is
hy alle de zielen noodende; om die
daer

daer toe te brengen / leydt hy se
 door alle dese statien van sijn pas-
 sie / ende 't is in dese moeste wil-
 dernisse / dat hy sijn bruyt comt te
 spreken aen haer herte / als hy door
 sijne Goddelijcke teghenwoordic-
 heydt alle de inwendighe wercken
 der zielen stilt / ende haer houdt in
 stilder vreden met een lieffelijck
 aenhanghen aen hem / sonder ee-
 nigh werck des verstandts / al
 waer sy aenhoort dat verborghen
 woort dat hy in haer spreken wilt /
 't welck is eene onspreekelycke ru-
 ste / ende vrede in haren gheest / met
 een lieffelijcke gheneghentheydt
 tot een onbekent goet / dat de zie-
 le selve niet en kent / noch en weet
 hoe dat sy dat bemindt / maer al-
 leen vint haer met begheerte / om
 soo stillekens alleen met haeren
 beminden inde heylighe ledigheydt
 te blijven / sonder treck van eeni-
 ghe ghepeysen / begheerten / medi-
 tation / oft ghedachten te handelen.
 En hy moet al u beste doen om
 dese stilligheydt te crijghen / ende
 te behouden / als het eynde / waer

246 Den Bloedigen Bruydegom

toe alle meditatieën dienen / die alleenlijck ghebruyckende tot dat sy tot dese inwendighe ruste ende stillichēdt u brengen sullen / om met die bruydt te seggen: Eccl. 24. Ick hebbe in alle saecken ruste ghesocht, ende daerom sal ick in die erve des Heeren wonen, die anders niet en is dan desen stille slaep der contemplatie / soo ons den Prophet ghetuyghet als hy seght: Psal. 126. Als hy den slaep sal gheven aen sijne beminde, dit is die erve des Heeren. Leght u altoos dan te slapen met desen slaep alst u ghebeuren mach: want niet gheluckigher en kan u gheschieden dan desen slaep / in den welcken de sincherhandt vanden bruydegom onder u hooft sal ligghen / ende met sijn rechterhandt sal hy u omhelzen. Cant. 2. Dat is te segghen / dat ghy u metter tijt / al en konde ghy't in't begintsel niet / soo sult omringhelt / omhelst / ende versmoort vinden in sijn onepndigh wesen / dat ghy metter waerheyt bebinden sult / dat ghy in hem leeft /

roere

voert / ende zijt / ende dat hy meer
in u leeft / dan ghy in u selven. Tot
dit groot gheluck sal u seer lichte-
lijck desen soeten slaep bzenghen /
indien ghy dien gherustelijck ende
eenpaerlijck soeckt te volbzenghen.

DEN WEGH.

CHristus is van daer voorts ghe-
sleypt tot veerthien treden.

